

OBSAH

ÚVOD	11
I. PRÍCHOD SLOVANOV A ROZKLAD RODOVEJ SPOLOČNOSTI	13
SAMOVA RÍŠA	14
II. FEUDÁLNY ŠTÁT A PRÁVO NA ÚZEMÍ SLOVENSKA (9. storočie – po rok 1848)	17
1. Ranofeudálna monarchia a monarchia feudálnej rozdrobenosti	17
A. Veľkomoravský štát a právo	17
Hospodárske pomery	18
Diferenciácia právneho postavenia obyvateľstva	19
Centrálne orgány štátnej moci	21
Miestna správa a súdnictvo	22
Vojsko a vojenská organizácia	23
Cirkev, jej správa a súdnictvo	24
Dane – feudálna renta	25
Zahraničné vzťahy	25
Právo, právne pamiatky a súdnictvo	27
B. Začlenenie Slovenska do ranofeudálneho uhorského štátu (začiatok 10. storočia do konca 12. storočia)	28
a) Charakter štátnej organizácie	28
b) Mechanizmus ranofeudálneho štátu	29
Ústredné orgány	29
Miestna správa	31
Vývoj súdnej organizácie	32
Právo a právne pamiatky	32
2. Slovensko v rámci uhorského štátu za rozdrobenosti a jej čiastočného prekonávania (od začiatku 13. do konca 14. storočia)	34
A. Všeobecná charakteristika vývoja	34
B. Zlatá bula Ondreja II. a jej význam	37
C. Dočasné upevňovanie monarchie v období feudálnej rozdrobenosti za Anjouovcov	38
D. Mechanizmus štátu	39
a) Ústredné orgány štátu	39
b) Miestna správa	41
c) Súdna organizácia	44
E. Charakteristika právneho systému	46
a) Šľachtické a partikulárne právo – jeho formy	46

b) Právne pamiatky	48
3. Slovensko v období stavovskej monarchie v Uhorsku (začiatok 15. storočia do roku 1526)	49
A. Všeobecný prehľad vývoja	49
B. Ohlas husitského revolučného hnutia a bratrského hnutia na Slovensku	50
C. Centralizovaná feudálna monarchia za Mateja Korvína	52
D. Roľnícke a banícke povstania	54
E. Zmeny v štátnom aparáte	56
a) Ústredné orgány štátu	56
b) Miestna správa	57
c) Súdna organizácia	58
Ústredné šľachtické súdy	58
Vidiecke šľachtické súdy	59
Mestské súdy	60
Zemepánske súdy	61
Osobitné súdy	62
F. Vzťah štátu a cirkvi	63
G. Právo a právny systém	65
a) Pokus o recepciu rímskeho práva	65
b) Kánoické, slovanské, germanské právo	65
c) Kodifikačné pokusy a právne pamiatky	66
d) Kodifikácia obyčajového práva	67
4. Hlavné črty feudálneho práva v Uhorsku (na Slovensku)	69
Súkromné právo	69
A. Osobné právo	69
B. Manželské a rodinné právo	72
C. Vecné práva.....	74
D. Záväzkové (obligačné) právo	79
E. Dedičské právo	81
Trestné právo	83
1. Trestné právo v období raného feudalizmu	83
2. Trestné právo v období rozdrobenosti a stavovskej monarchie	84
Procesné právo	86
1. Prehľad vývoja súdneho konania za raného feudalizmu	86
2. Civilné súdne konanie za raného feudalizmu a rozdrobenosti	86
3. Civilné súdne konanie za stavovskej monarchie	88
4. Zásady trestného procesu	90
5. Slovensko v období absolutistickej monarchie v Uhorsku (1526 – 1848)	91

A. Pokusy o zavedenie otvoreného absolutizmu	91
Všeobecná charakteristika	91
B. Sociálne pomery na Slovensku.	
Stavovské a roľnícke povstania	92
C. Pragmatická sankcia a jej význam	
pre ďalší štátoprávny vývoj	97
D. Reformy za osvietenského absolutizmu (1740 – 1790)	98
1. Urbáriálne reformy a zrušenie nevoľníctva	98
2. Ďalšie spoločenské reformy	100
a) Cirkevné reformy	100
b) Zdaňovanie šľachty	100
c) Školská reforma a jazyková otázka	101
d) Reformy štátnej správy	102
E. Režim policajného absolutizmu (1790 – 1848)	104
a) Uhorskí jakobíni a ich republikánske hnutie	105
b) Protifeudálne hnutie	107
F. Slovenské národnopolitické hnutie	108
G. Prehľad štátnej organizácie za absolutizmu	109
a) Ústredné orgány štátu	109
Panovník	109
Tajná rada (Geheimrat)	109
Dvorská komora (Hofkammer)	110
Dvorská vojenská rada (Hofkriegsrat)	110
Reorganizácia ústredných vládnych orgánov	
v 18. a 19. storočí	110
b) Uhorské vládne orgány	111
Uhorská rada (Consilium Hungaricum)	111
Uhorská komora (Camera Hungarica)	
a Spišská komora	111
Uhorská kancelária	112
Miestodržiteľská rada	113
Krajinskí hodnostári	113
c) Stavovský snem	114
Rokovací poriadok snemu	115
d) Miestne orgány	116
Komitáty	116
Župan a podžupan	116
Spišská samospráva	118
Mestá	118
Obce	120
e) Organizácia súdov	120
Súdy do roku 1723	120
Súdna reforma z roku 1723	121
H. Vzťah štátu a cirkvi	122
I. Právo a právne pamiatky	124

a) Vývoj práva a právne pamiatky	
v období rokov 1526 – 1790	124
Tripartitum	124
Novum Tripartitum a recepcia	
niektorých rakúskych zákonov	125
Zbierka súdnych rozhodnutí	126
Corpus Iuris Hungarici	126
Vývoj súdnej praxe	128
b) Vývoj práva a právne pamiatky	
v období rokov 1790 – 1848	128
Obyčajové právo	129
Trestné právo a trestný proces	130
Corpus Iuris Hungarici	132
Súdna prax	133
Nariadenia	133

III. BURŽOÁZNY ŠTÁT A PRÁVO V UHORSKU

(1848 – 1918)	134
---------------------	-----

1. Revolúcia rokov 1848 – 1849

A. Hlavné revolučné udalosti v Uhorsku	134
--	-----

B. Slovenské roľnícke a národnopolitické hnutie	
v priebehu revolúcie	136

a) Účasť Slovákov na Slovanskom zjazde	
a na Pražskom júnovom povstaní	138

b) Slovenské výpravy a orgány povstania	138
---	-----

C. Bratislavská marcová ústava z roku 1848	139
--	-----

a) Národné zhromaždenie	140
-------------------------------	-----

b) Vláda	140
----------------	-----

c) Komitáty a mestá	141
---------------------------	-----

D. Odstránenie základov feudálneho práva	141
--	-----

E. Zhodnotenie revolúcie r. 1848 – 1849 v Uhorsku	142
---	-----

2. Začlenenie Uhorska do unitárnej

absolutistickej monarchie	143
---------------------------------	-----

A. Bachov absolutizmus a jeho úloha	143
---	-----

a) Dočasná správna organizácia	
a vojenská diktatúra	143

b) Bachova organizácia správy a súdnictva	143
---	-----

Administratívnoúzemné rozdelenie	
a systém správy	143

Súdna organizácia	144
-------------------------	-----

Žandárstvo	144
------------------	-----

c) Vzťah štátu a cirkvi	145
-------------------------------	-----

d) Zavedenie rakúskeho právneho poriadku	145
--	-----

B. Likvidácia Bachovho režimu a obdobie provizória	146
--	-----

a) Požiadavky slovenského národného hnutia	146
--	-----

b) Obnova uhorského právneho poriadku	146
• Judexkuriálna konferencia	146
Niektoré zásady	
prispôsobenia súkromného práva	149
Dočasná úprava trestného práva	149
3. Dualistická konštitučná monarchia (1867 – 1918)	150
A. Rakúsko-maďarské vyrovnanie	150
a) Príčiny vyrovnania	150
b) Obsah vyrovnania	151
c) Spoločné veci	151
B. Národnostná a školská politika	152
C. Orgány štátnej moci a správy za dualizmu	154
a) Kráľovská moc	154
b) Národné zhromaždenie	154
c) Vláda	156
d) Najvyšší účtovný a kontrolný dvor	156
e) Župná (komitátna) a mestská samospráva	156
f) Správny súd	159
g) Organizácia súdov	159
h) Štátne zastupiteľstvo	160
D. Vývoj práva za dualizmu (1867 – 1918)	160
a) Kodifikačné práce	160
Obchodný a zmenkový zákon	160
Trestný zákon a trestný proces	161
Civilný proces	161
Príprava občianskeho zákonníka	162
Správne právo	162
b) Zbierka zákonov	163
c) Vládne nariadenia a štatúty	163
d) Obyčajové právo a súdna prax	163
e) Charakteristika uhorského súkromného práva	
a civilného procesu	164
f) Vojnové zákonodarstvo	166
Chronologická tabuľka	169
Dôležité historickoprávne udalosti	173
Literatúra	179